Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Права людини стали першою жертвою і основною мішенню у цій війні, що спричинило суттєві зміни в роботі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Протягом 2022 року до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини надійшло 42 485 звернень, з них 562 колективні звернення від 7 779 осіб та 41 923 індивідуальні звернення.

Суттєво змінено підхід у роботі зі зверненнями громадян. Оновлена «гаряча лінія» — 0800-50-17-20 — фіксує всі усні звернення громадян та надає можливість опрацьовувати кожен вхідний дзвінок і надати фахову консультацію.

Виникла гостра потреба реагувати на нові виклики та запроваджувати нові інструменти захисту прав людини. Уповноваженим було запроваджено 9 стрижневих напрямів роботи[1], серед яких виокремились питання, пов'язані з військовою агресією:

1. Права громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України
2. Права дитини та сім'ї, молоді та спорту
3. Права людини у секторі оборони та прав ветеранів і військовослужбовців, полонених та членів їх родин
4. Міжнародне співробітництво
5. Додержання соціальних та економічних прав
6. Право на справедливий судовий розгляд та процесуальні права
7. Додержання інформаційних прав
8. Моніторинг додержання рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів
9. Реалізація національного превентивного механізму

Суттєво змінився підхід до роботи по території України. Незважаючи на безпекову ситуацію, Уповноважений докладає зусиль до розбудови регіональної мережі представників Уповноваженого, відповідальних за конкретну адміністративну одиницю — область. Це дає можливість наблизити до громадян послуги із консультування з питань прав людини та спростити доступ для звернення до Уповноваженого[2].

Протягом 2022 року структурними підрозділами Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини здійснено 2 031 моніторинговий візит.

Офіс пріоритезував роботу в сфері захисту прав дитини: від 18 серпня 2022 року, в рамках функціонування інформаційно-комунікаційного порталу «Діти війни»[3], у будівлі Секретаріату відкрито новий простір, дружній до дитини та родин з дітьми — Консультаційний центр Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, в якому наявна обладнана дитяча кімната. Аналогічні консультаційні центри також розпочали свою діяльність 9 грудня 2022 року в містах Хмельницький та Львів. У 2023 році мережа Консультаційних центрів буде збільшуватися.

Phoca PDF

Особливу увагу Офіс Уповноваженого приділяє питанням захисту прав тих, хто постраждав внаслідок збройної агресії проти України. У грудні 2022 року була презентована Спеціальна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо додержання прав осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України за період 24 лютого – 31 жовтня 2022 року.[4]

Омбудсман і міжнародна співпраця

Протягом 2022 року значно активізувався міжнародний напрям роботи Уповноваженого. Пріоритетами діяльності Уповноваженого в межах міжнародного співробітництва стали:

- адвокація створення нових механізмів та майданчиків на захист прав людини в Україні на міжнародній арені;
- донесення об'єктивної інформації щодо грубих порушень прав людини та воєнних злочинів держави-агресора до міжнародної аудиторії;
- ведення перемовин із Уповноваженою Російської Федерації з прав людини[5] в питаннях звільнення військовополонених, припинення злочину щодо утримання в заручниках цивільних громадян, а також у питаннях повернення українських дітей, які примусово вивезені за межі України;
- залучення неурядових організацій та НІПЛ до захисту прав громадян України, які вимушено покинули територію України та перебувають у третіх країнах.

Від початку повномасштабної збройної агресії РФ існувала нагальна необхідність мобілізації міжнародних зусиль для документування військових злочинів для подальшого притягнення винних до відповідальності.

16 березня 2022 року Уповноважений виступив на засіданні Підкомітету з прав людини Європейського Парламенту на запрошення Голови Комітету та наголосив на ефективному документуванні порушень норм міжнародного гуманітарного права, військових злочинів, злочинів проти людяності для подальшої передачі до Міжнародного кримінального суду та притягнення до відповідальності винних[6].

30 березня 2022 року Уповноважений виступив під час 49-ї сесії Ради ООН з прав людини та закликав держави-члени ООН використати всі можливості для посилення санкційного тиску на РФ, якнайшвидше ухвалити рішення про запровадження над українською територією безпольотної зони та пришвидшити створення Спеціального військового трибуналу для притягнення РФ до відповідальності за злочини.

Протягом звітного періоду Уповноваженим здійснено закордонні візити до Республіки Польща, Республіки Австрія, Королівства Бельгія, Французької Республіки, Італійської

Phoca PDF

Республіки, Швейцарської Конфедерації, Республіки Хорватія, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії.

Упродовж 2022 року проведено 178 двосторонніх зустрічей на високому рівні з міжнародними партнерами, зокрема з Верховним комісаром ООН з прав людини, Верховним комісаром ООН у справах біженців, Головою Ради ООН з прав людини, Президентом Міжнародної Федерації товариства Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, Президентом Міжнародного комітету Червоного Хреста[7], Генеральним секретарем Ради Європи, Президентом Парламентської асамблеї Ради Європи, Комісаром Ради Європи з прав людини, Європейським Омбудсманом.

Уповноваженим було надано інформацію щодо порушень прав людини в умовах повномасштабної російської агресії, яку було включено до звітів міжнародних організацій та груп експертів. Зокрема, відомості були включені до звітів Місій експертів Московського механізму ОБСЄ[8] про порушення міжнародного гуманітарного права та міжнародного права у сфері прав людини, воєнні злочини та злочини проти людяності, скоєні російською федерацією та її збройними силами під час триваючої загарбницької війни проти України, які були опубліковані у квітні та липні 2022 року.

Уповноважений провів низку особистих зустрічей з членами Незалежної міжнародної комісії ООН з розслідування порушень в Україні, що була утворена відповідно до резолюції Ради ООН з прав людини A/HRC/49/L.1 від 4 березня 2022 року. Зокрема, під час зустрічей з експертами у квітні, вересні та грудні 2022 року Уповноважений передав інформацію щодо умов утримання українських та російських військовополонених, цивільних заручників, гуманітарної ситуації на тимчасово окупованих територіях, додержання прав внутрішньо переміщених осіб та ситуації в регіонах з найбільшою кількістю вимушених переселенців. Відповідну інформацію НІПЛ України було включено до проміжних звітів Комісії для подальшого представлення державами-учасниками РПЛ ООН під час чергових сесій.

Під час візиту до Женеви, Швейцарія, Уповноважений взяв участь у заходах 51-ї сесії Ради ООН з прав людини, зокрема в презентації проміжного звіту Комісії 23 вересня 2022 року, а також виступив у рамках інтерактивного діалогу РПЛ щодо ситуації з правами людини в Україні та провів низку двосторонніх зустрічей з Президентом Ради ООН з прав людини Федеріко Вільєгасом та іншими посадовцями ООН[9].

30 серпня 2022 року в Женеві відбулася зустріч Уповноваженого з членами Комітету ООН з прав дитини з метою повідомлення Комітету ООН про факти порушення, утисків прав українських дітей та сімей з дітьми не лише на території України, а й за її межами[10]. Акт збройної агресії з боку РФ став прикладом знецінення дитячого життя та нехтування правами дитини в цілому. Уповноважений наголосив на актуальності напрацювання міжнародних механізмів розв'язання питань повернення депортованих дітей, возз’єднання їх із сім’ями.

У період з 2018 по 2022 рік до Комітету регулярно направлялась оновлена інформація про стан виконання Україною Конвенції ООН про права дитини, зокрема про реалізацію реформи деінституціалізації, освітньої реформи (НУШ), формування юстиції, дружньої до дитини, тощо. Однак повномасштабне вторгнення РФ в Україну змусило нашу країну змінити

Phoca PDF

пріоритети та пристосуватись до нових реалій, коли найголовнішим та найціннішим стало забезпечення права на життя. Члени Комітету ООН з прав дитини висловили підтримку Україні та її громадянам, а також погодились з необхідністю напрацювання відповідних міжнародних механізмів захисту їхніх прав.

Уповноваженим було надано пропозиції до нового Плану дій Ради Європи для України на 2023–2026 роки. План дій «Стійкість, відновлення та реконструкція», ухвалений Комітетом міністрів РЄ 14 грудня 2022 року, є планом з найбільшим в історії бюджетом у 50 млн євро для держави-члена РЄ, основою якого є відновлення України, побудоване на дотриманні прав людини та верховенства права як основоположних цінностях Ради Європи. Одразу після ухвалення Плану дій 15 грудня 2022 року Уповноважений зустрівся з Головою Офісу РЄ в України, де сторони визначили напрями співпраці на наступний період, адже Україна — європейська країна, для якої права людини є важливою складовою політики, і всупереч російській агресії, держава дотримується норм міжнародного права.

Дотримання Україною високих стандартів поваги до прав та основоположних свобод людини, які є основою побудови ЄС як об'єднання та усього демократичного світу, знайшли своє відображення у рішенні лідерів 27 країн-членів ЄС надати Україні статусу кандидата на членство в ЄС 23 червня 2022 року. Уповноважений долучився до заповнення анкети-опитувальника для отримання Україною статусу кандидата на членство в ЄС.

Проблему дотримання прав людини на тимчасово окупованих територіях України введено до порядку денного діяльності зарубіжних НІПЛ, омбудсманів та їх об'єднань. Протягом року Уповноважений перебував на постійному контакті з керівниками усіх найвпливовіших мереж НІПЛ — Головою та Генеральним секретарем Європейської мережі національних інституцій з прав людини (ENNHRI), Головою Глобального альянсу національних інституцій з прав людини (GANHRI), Президентом Міжнародного інституту Омбудсмана (IOI), керівництвом Європейської мережі Омбудсманів (ENO), Головою Європейської мережі омбудсманів з прав дитини (ENOC), керівництвом Європейського інституту Омбудсмана (EOI).

27 квітня 2022 року на запрошення Європейського Омбудсмана Емілі О'Райлі Уповноважений вперше взяв участь у конференції Європейської мережі Омбудсманів (ENO) «Роль омбудсманів у часи кризи». Колегам-омбудсманам було повідомлено про порушення основоположного права на життя громадян України військами окупанта — масові вбивства цивільного населення та обстріли неконвенційною зброєю населених пунктів та інфраструктури, катування мирних мешканців на тимчасово окупованих територіях України.

Визнанням євроінтеграційної роботи інституції Уповноваженого із наближення стандартів додержання прав людини в Україні до стандартів ЄС стало запрошення 29 вересня 2022 року Уповноваженому від Європейського Омбудсмана приєднатися до мережі ENO.

20–22 серпня 2022 року вперше в історії існування Європейської мережі національних інституцій з прав людини (ENNHRI) Голова Сірпи Раутіо та Генеральний секретаря Деббі Конер здійснили візит в Україну[11]. Керівники мережі особисто переконались у наслідках повномасштабної війни проти України для прав людини під час відвідування деокупованих територій Київщини[12] та в гуманітарних наслідках для мільйонів наших громадян під час

Phoca PDF

візиту в регіони. З метою підтримки роботи із захисту прав та свобод людини та роботи в цьому напрямі інституції Уповноваженого в ENNHRI було створено спеціалізований Фонд солідарності з Україною[13].

26 жовтня 2022 року у Загребі, Республіка Хорватія, проведено Конференцію Омбудсманів та національних інституцій з прав людини (НІПЛ) в рамках Першого парламентського саміту Кримської платформи. Конференцію «Битва за права людини. Крим. Україна. Світ» було проведено Уповноваженим спільно з Омбудсвумен Хорватії Теною Шимонович Айнвальтер[14]. До заходу долучились 68 учасників з 60 країн світу та голови та представники ключових об'єднань і мереж Омбудсманів та НІПЛ (GANHRI, ENNHRI, IOI, ENO, EOI). За результатами обговорень під час заходу було ухвалено спільну Декларацію учасників конференції[15] задля проактивних дій з метою привернення уваги світової спільноти до порушень прав людини на тимчасово окупованих територіях України.

8–11 грудня 2022 року Президент Міжнародного інституту Омбудсмана (IOI) Кріс Фільд та Віце-президент IOI у Європі та Парламентський Омбудсман та Омбудсман з питань охорони здоров'я Сполученого Королівства Роб Беренс відвідали Україну для участі у Міжнародній конференції «Права людини у темні часи» 9 грудня 2022 року за участю Президента України, присвяченій Дню прав людини[16]. Попри рекомендації урядів своїх країн не відвідувати територію України через ризик ескалації війни керівники IOI підтримали Україну в найважчий період з метою демонстрації солідарності та підтримки омбудсманів з усього світу у війні за права людини[17].

Спільними зусиллями та завдяки проактивній позиції Президента IOI Уповноважену з прав людини в РФ 5 серпня 2022 року було виключено з найбільшої світової мережі Омбудсманів, через порушення принципів діяльності організації, яка тепер вже налічує 204 інституції-члени[18].

У межах інформування про порушення прав людини державою-агресором та сприяння захисту прав громадян України на території іноземних держав Уповноваженим було проведено понад 50 двосторонніх зустрічей з Омбудсманами та керівниками НІПЛ з таких країн як Хорватія, Молдова, Грузія, Греція, Кіпр, Польща, Сполучене Королівство, Італія, Албанія, Вірменія, Азербайджан, Австралія, Боснія та Герцеговина, Казахстан, Киргизстан, Узбекистан, Данія, Туреччина, Таджикистан, Фінляндія, Естонія, Литва, Північна Македонія, Монголія, Коста-Ріка, Сербія та Швеція.

Діяльність Уповноваженого підсилила позиції України на міжнародній арені та сприяла усвідомленню міжнародними партнерами, що порушення прав людини в Україні внаслідок агресії РФ є проблемою не лише України, а і для Європи та всього світу.

Phoca PDF

Робота з нормативно-правовою базою

Уповноваженим вносяться пропозиції щодо вжиття заходів для поновлення і захисту прав людини і громадянина, зокрема шляхом внесення змін до чинного законодавства або участі у розробці нового законодавчого регулювання, створення відповідних механізмів для його реалізації. Крім того, Уповноваженим здійснюється аналіз та експертиза проєктів нормативно-правових актів, які виносяться на розгляд Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України та включаються до порядків денних засідань комітетів, створених при органах влади, а також надходять для розгляду від міністерств, відомств та інших центральних органів виконавчої влади.

Протягом 2022 року структурними підрозділами Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини опрацьовано 3 784 проєкти нормативно-правових актів, з них:

Нормативно-правові акти в сфері:	Кількість
Додержання соціальних та економічних прав	1135
Додержання права на справедливий суд та процесуальних прав	326
Додержання прав у секторі оборони та прав ветеранів і військовослужбовців, полонених та членів їх родин	282
Додержання інформаційних прав	211
Додержання прав дитини та сім'ї, молоді та спорту	178
Додержання рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів	157
Додержання прав громадян, котрі постраждали внаслідок збройної агресії проти України	66
Реалізації національного превентивного механізму	23
Всього:	3 784

Значну частину опрацьованих нормативно-правових актів складають документи в сфері забезпечення соціально-економічних прав громадян, що включає право на освіту, медицину, культурні, екологічні права, а також захист трудових прав і прав споживачів.

Рекомендації Уповноваженого до цих проєктів враховані, що сприяло захисту прав:

- на отримання страхових виплат медичними працівниками та членами сімей померлих медичних працівників приватних закладів охорони здоров’я у зв’язку із смертю, що настала внаслідок його інфікування гострою респіраторною хворобою COVID-19,

Phoca PDF

спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, під час виконання професійних обов'язків в умовах підвищеного ризику зараження[19];
- на автоматичне продовження виплати пенсії по інвалідності та в разі втрати годувальника особам з інвалідністю у зв'язку з неможливістю проходження ними в умовах воєнного стану переогляду в МСЕК для підтвердження інвалідності[20];
- на щорічну індексацію пенсії з 1 березня[21];
- на підтвердження періодів трудової діяльності для обчислення страхового стажу для пенсійного забезпечення у разі знищення архівів у зв'язку з воєнними (бойовими) діями[22];
- на різні види державних соціальних допомог ширшому колу осіб[23];
- на підтвердження права на пільги за допомогою електронного посвідчення категорії пільговиків, що визначеніа у статті 10-1 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»[24];
- на гарантоване надання соціальних послуг та виплати компенсації за догляд особам із числа внутрішньо переміщених за їх новим місцем проживання / перебування в умовах введення на території України надзвичайного або воєнного стану[25];
- на отримання коштів, призначених за судовими рішеннями та аліменти, в другій черзі видатків[26];
- працівнику заключати трудовий договір з нефіксованим робочим часом[27];
- передбачено право громадян на працю в пожежно-рятувальних підрозділах для забезпечення місцевої пожежної охорони. Працівникам гарантується соціальний захист, працівниками можуть бути особи, які досягли 18 років, мають повну цивільну дієздатність, здатні за станом здоров'я виконувати покладені на них обов'язки, що підтверджується попередніми та періодичними медичними оглядами[28];
- надано право працівникам крім основної роботи виконувати іншу оплачувану роботу на умовах трудового договору у вільний від основної роботи час та отримувати заробітну плату за фактично виконану роботу[29];
- споживачів на отримання уніфікованих єдиних форм зрозумілих рахунків на оплату послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення[30].

У зв'язку з широкомасштабним вторгненням Російської Федерації виникла потреба в удосконаленні законодавства, що забезпечує права військовослужбовців, а також права постраждалих внаслідок збройної агресії проти України. Так, при розгляді законопроєкту (реєстр. № 8081) від 28.09.2022, яким передбачалася можливість надання військовослужбовцям під час дії воєнного стану частини основної щорічної відпустки, Уповноваженим були надані до профільного Комітету парламенту зауваження щодо необхідності збереження також і відпустки за сімейними обставинами. Вказані зауваження були враховані при прийнятті вказаного законопроєкту[31].

Уповноваженим було акцентовано увагу на необхідності приведення норм пункту шостого частини першої статті 615 КПК України у відповідність до Конституції України, щодо негайного звільнення особи, якщо протягом 72 годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою. У липні 2022 року надіслано лист до Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності щодо необхідності

Phoca PDF

усунення суперечності положень статті 615 КПК України в частині правомірності обмеження права кожного на свободу та особисту недоторканність. Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» від 27.07.2022 р. № 2462-IX, яким вказану проблему було вирішено.

Робота велася також і з урядовими документами. Завдяки реагуванню Уповноваженого 04.11.2022 внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 328 «Деякі питання забезпечення населення продовольчими товарами тривалого зберігання в умовах воєнного стану»[32], якими вилучено дискримінаційну норму, що не дозволяла отримання продовольчих наборів тими ВПО, які отримують допомогу на проживання.

За результатами опрацювання проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку категорій соціально незахищених верств населення, які мають право на отримання житла в будівлях для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб», який розроблено з метою забезпечення реалізації норм Закону України від 12.05.2022 № 2254-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо першочергових заходів реформування сфери містобудівної діяльності», Мінсоцполітики надано зауваження.

Зокрема, проєктом постанови передбачалося, що в будівлях для тимчасового проживання ВПО планується першочергове розміщення працівників підприємств, переміщених (евакуйованих) із зони бойових дій, а також осіб, які належать до соціально незахищених категорій. Водночас у відповідному проєкті постанови не визначалося пріоритетності надання тимчасового житла для соціально незахищених категорій у разі, наприклад, одночасного претендування на розміщення в будівлях для тимчасового проживання ВПО багатодітної сім'ї, сім'ї патронатних вихователів, прийомної сім' ї або сім'ї захисниць чи захисників України, на що й звернуто увагу головного розробника. Уповноваженим висловлено відповідні пропозиції.

Ще однією важливою задачею, яка стояла перед українським парламентом, був перегляд національного законодавства щодо забезпечення прав представників національних меншин, а також прийняття відповідного закону, що було однією з умов, визначених Єврокомісією у своїй оцінці щодо заяви України на членство в Європейському Союзі.

Секретаріат Уповноваженого активно брав участь у розробці нового Закону та сприяв в організації та проведенні низки заходів щодо прискорення прийняття Закону України «Про національні меншини (спільноти) України».

15 липня 2022 року Секретаріат виступив організатором робочої наради під головуванням Уповноваженого щодо дотримання прав національних меншин (спільнот) України під час війни за участю Міністра культури та інформаційної політики України та представників національних меншин (спільнот) України. Разом з представниками громадських і міжнародних організацій національних спільнот було узгоджено позиції щодо проєкту Закону України «Про національні меншини (спільноти) України».

21 листопада 2022 року в Комітеті Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації

Phoca PDF

та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин відбулось громадське обговорення проєкту Закону України «Про національні меншини (спільноти) України».

13 грудня 2022 року Верховна Рада України прийняла Закон України № 2827-IX «Про національні меншини (спільноти) України».

Омбудсман, громадянське суспільство та медіа

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини здійснює парламентський контроль за дотриманням прав громадян із залученням представників громадянського суспільства, науковцями й окремими експертами. Для того, щоб інформувати громадян України та міжнародну спільноту про виклики, з якими стикається в своїй роботі Уповноважений у зв'язку з широкомасштабною збройною агресією проти України, побудована системна взаємодія із представниками медіа та розвиваються власні інформаційні майданчики в соціальних мережах.

Серед принципів, якими керується Уповноважений при взаємодії із представниками громадянського суспільства та медіа, можна виділити такі: відкритість, залученість, дієвість та професійність.

Системна взаємодія з правозахисною спільнотою відбувається через засідання Консультативної ради при Уповноваженому Верховної Ради з прав людини[33] та Консультативної ради національного превентивного механізму[34] при Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини, де Уповноважений співголовує разом із представниками неурядового сектору.

Експерти Консультаційної ради приймають участь не тільки в обговореннях актуальних проблем у сфері захисту прав людини, а й надають свої пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правової бази. Секретаріат Уповноваженого залучає експертів Консультативної Ради до формування стратегії роботи, а також до коментування та надання пропозицій цієї Щорічної доповіді.

Для забезпечення ширшої взаємодії з громадськістю в структурі Секретаріату, при кожному з представників Уповноваженого створено тематичну Експертну раду[35], на якій обговорюються актуальні проблеми в сфері захисту прав людини та пошуки шляхів мінімізації негативних наслідків збройної агресії, яка спричинила масові порушення прав людини. Експертні ради стають основним майданчиком для залучення кращих фахівців та обміну інформацією, а також планування дій, спрямованих на інформування населення щодо можливих інструментів захисту прав людини.

Phoca PDF

Крім роботи в Консультативних та Експертних радах існують і інші види співпраці:

- залучення громадських моніторів для відвідування місць несвободи та реалізації НПМ+;
- проведення спільних із громадськими організаціями моніторингових візитів у регіони;
- робота за меморандумами про співпрацю та реалізації спільних проєктів, зокрема проєктів міжнародної технічної допомоги;
- долучення правозахисників, як представників громадянського суспільства, до позицій Радників Омбудсмана України (в штат та на громадських засадах);
- проведення спільних інформаційних та просвітницьких кампаній, спільна участь у круглих столах, конференціях, презентаціях та інших видах публічних заходів;
- проведення спільних навчальних та просвітницьких заходів для працівників Секретаріату із залученням експертів правозахисних організацій;
- взаємодія із представниками українського громадянського суспільства за межами України, долучення українців за кордоном для просування цінностей прав людини;
- проведення брифінгів, презентацій, пресконференцій за участі громадськості;
- надання коментарів та взаємодія з українськими та міжнародними медіа;
- відкрите спілкування в соціальних мережах.

Основні заходи, які відбувалися за організації Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у 2022 році:

- відкрита презентація 100 днів роботи Омбудсмана України[36];

- відкриття Консультаційного центру Омбудсмана України[37];

- міжнародна конференція «Права людини в темні часи»[38];

- 10 років Національного превентивного механізму[39];

- зустрічі з об'єднаннями родичів військовополонених, політичних в'язнів тощо[40].

1 Детальніше зі структурою Секретаріату можна ознайомитися у Додатку 1

2 Контактні дані представників Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини дивіться у Додатку 2

3 Портал «Діти війни» https://childrenofwar.gov.ua

4 Уповноважений взяв участь у засіданні Підкомітету з прав людини Європейського парламенту. Режим доступу: https://ombudsman.gov.ua/news_details/upovnovazhenij-vzyala-uchast-u-zasidanni-pidkomitetu-z-prav-lyudini-yevropejskogo-parlamentu

Phoca PDF

5 Уповноважений провів зустріч з делегацією Міжнародної Федерації Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та Товариства Червоного Хреста України. Режим доступу: https://ombudsman.gov.ua/news_details/upovnovazhenij-proviv-zustrich-z-delegaciyeyu-mizhnarodnoyi-federaciyi-tovaristv-chervonogo-hresta-i-chervonogo-pivmisyacya-ta-tovaristva-chervonogo-hresta-ukrayini

6 ОБСЄ БДІПЛ. Звіт про порушення міжнародного гуманітарного права та права прав людини, воєнні злочини і злочини проти людяності, вчинені в Україні (1 квітня - 22 червня 2022 року) (Московський механізм). Режим доступу: https://www.osce.org/files/f/documents/8/b/523811_0.pdf

7 Промова Уповноваженого під час Інтерактивного діалогу в рамках виступу Верховного комісара ООН щодо оновлення ситуації з правами людини в Україні https://ombudsman.gov.ua/news_details/promova-upovnovazhenogo-pid-chas-interaktivnogo-dialogu-v-ramkah-vistupu-verhovnogo-komisara-oon-shchodo-onovlennya-situaciyi-z-pravami-lyudini-v-ukrayini

8 Другий раунд діалогу України та Комітету ООН з прав дитини https://ombudsman.gov.ua/news_details/drugij-raund-dialogu-ukrayini-ta-komitetu-oon-z-prav-ditini

9 Уповноважений спільно з Головою Верховної Ради України провели зустріч з членами делегації Європейської мережі національних інституцій з прав людини. Режим доступу: https://ombudsman.gov.ua/news_details/upovnovazhenij-spilno-z-golovoyu-verhovnoyi-radi-ukrayini-proveli-zustrich-z-chlenami-delegaciyi-yevropejskoyi-merezhi-nacionalnih-institucij-z-prav

10 Уповноважений разом з делегацією ENNHRI відвідали звільнене місто Ірпінь на Київщині. Режим доступу: https://ombudsman.gov.ua/news_details/upovnovazhenij-razom-z-delegaciyeyu-ennhri-vidvidali-zvilnene-misto-irpin-na-kiyivshchini

11 ENNHRI calls for sustainable and human rights-based solutions to support those fleeing Ukraine. Режим доступу: https://ennhri.org/news-and-blog/ennhri-calls-for-sustainable-and-human-rights-based-solutions-to-support-those-fleeing-ukraine/

12 Conference of Ombudspersons and NHRIs. Режим доступу: https://www.ombudsman.hr/en/conference-of-ombudspersons-and-nhris-within-the-framework-of-the-first-parliamentary-summit-of-the-crimea-platform/

13 У Загребі учасники Конференції високого рівня за участі омбудсманів та національних інституцій з прав людини ухвалили спільну Декларацію. Режим доступу: https://ombudsman.gov.ua/news_details/u-zagrebi-uchasniki-konferenciyi-visokogo-rivnya-za-uchasti-ombudsmaniv-ta-nacionalnih-institucij-z-prav-lyudini-uhvalili-spilnu-deklaraciyu

14 Має бути єдиний правовий фронт, який здолає російську геноцидну політику – виступ Президента України на Міжнародній конференції «UA: Права людини за темних часів» у Києві. Режим доступу: https://www.president.gov.ua/videos/maye-buti-yedinij-pravovij-front-yakij-zdolaye-rosijsku-geno-3809

Phoca PDF

15 IOI President and IOI Vice President Europe attend conference in Ukraine. Режим доступу: https://www.ombudsman.wa.gov.au/President-News.htm

16 International Ombudsman Institute revoked membership of High Commissioner for Human Rights in the Russian Federation. Режим доступу: https://www.theioi.org/ioi-news/current-news/international-ombudsman-institute-revoked-membership-of-high-commissioner-for-human-rights-in-the-russian-federation

17 Постанова Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2022 р. № 1350 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо забезпечення реалізації окремих функцій Пенсійного фонду України та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»

18 Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту соціальних, трудових та інших прав фізичних осіб, у тому числі під час воєнного стану, та спрощення обліку робочих місць для осіб з інвалідністю»

19 Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення пенсійного законодавства»

20 Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 р. № 1058 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 12 серпня 1993 р. № 637»

21 Постанова Кабінету Міністрів України 15 листопада 2022 р. № 1320 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо призначення окремих видів державної допомоги та соціальних стипендій»

22 Постанова Кабінету Міністрів України від 17 січня 2023 р. № 37 «Про внесення змін до пункту 5 Положення про Єдиний державний автоматизований реєстр осіб, які мають право на пільги»

23 Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо надання соціальних послуг у разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях»

24 Постанова Кабінету Міністрів України від 1 листопада 2022 р. № 1253 «Про внесення змін до пункту 19 Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану»

25 Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання трудових відносин з нефіксованим робочим часом: Закон України»

26 Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування місцевої та добровільної пожежної охорони»

27 Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин»

Phoca PDF

28 Проєкт наказу Міністерства розвитку громад та територій України «Про внесення змін до Вимог до формування рахунків на оплату послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення»

29 Закон України «Про внесення зміни до пункту 18 статті 10^{-1} Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо надання військовослужбовцям відпусток під час дії воєнного стану»

30 Постанова Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. № 328 «Деякі питання забезпечення населення продовольчими товарами тривалого зберігання в умовах воєнного стану»

31 Створено Консультативну раду при Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини. Режим доступу: https://ombudsman.gov.ua/uk/news_details/stvoreno-konsultativnu-radu-pri-upovnovazhenomu-verhovnoyi-radi-ukrayini-z-prav-lyudini

32 Відбулося третє засідання Консультативної ради з питань реалізації національного превентивного механізму при Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини. Режим доступу: https://www.ombudsman.gov.ua/news_details/vidbulosya-tretye-zasidannya-konsultativnoyi-radi-z-pitan-realizaciyi-nacionalnogo-preventivnogo-mehanizmu-pri-upovnovazhenomu-verhovnoyi-radi-ukrayini-z-prav-lyudini

33 https://www.ombudsman.gov.ua/uk/organizacijno-rozporyadchi-dokumenti

34 Дмитро Лубінець звітує про 100 днів своєї діяльності на посаді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Режим доступу: https://www.ombudsman.gov.ua/en/news_details/dmitro-lubinec-zvituye-pro-100-dniv-svoyeyi-diyalnosti-na-posadi-upovnovazhenogo-vr-z-prav-lyudini

35 Відкриття нового Консультаційного центру Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Режим доступу: https://www.rada.gov.ua/preview/anonsy_podij/226933.html

36 Має бути єдиний правовий фронт, який здолає російську геноцидну політику. Режим доступу: https://www.president.gov.ua/videos/maye-buti-yedinij-pravovij-front-yakij-zdolaye-rosijsku-geno-3809

37 Уповноважений до 10-річчя запуску НПМ в Україні: НПМ — це спільнота людей, які розділяють спільні цінності й готовність діяти на захист прав людини в місцях несвободи. Режим доступу: https://www.ombudsman.gov.ua/uk/news_details/upovnovazhenij-do-10-richchya-zapusku-npm-v-ukrayini-npm-ce-spilnota-lyudej-yaki-rozdilyayut-spilni-cinnosti-j-gotovnist-diyati-na-zahist-prav-lyudini-v-miscyah-nesvobodi

38 Сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Новини. Режим доступу: https://www.ombudsman.gov.ua/uk/news_details/ombudsman-dmitro-lubinec-proviv-u-ivano-frankivsku-zustrich-z-rodichami-vijskovopolonenih-ta-zniklih-bezvisti

Phoca PDF

39 Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»

40 Закон України «Про охорону дитинства»

Phoca PDF